

# Малката луда гръцка коалиция

Политиката в Атина отново е нестабилна и тревожи Европа

Светломира ГЮРОВА

# В

Вместо да порасне, на първия си рожден ден управляващата коалиция в Атина се смали.

Нетипичното за Гърция трипартийно правителство бе създадено миналия юни, след като страната трябваше да отиде два пъти на парламентарни избори за по-малко от месец и половина, а Европа беше настръхнала от надвисналата опасност от разпад на еврозоната. Една година по-късно коалицията вече е двупартийна, след период на относително спокойствие гръцката политика отново е турбулентна и пак притеснява тройката кредитори от ЕС, ЕЦБ и МВФ.

Дори след оттеглянето на най-малкия партньор - Демократичната левица (ДЛ), правителството има нужното парламентарно мнозинство и направилият светкавични размястения на министри премиер Андонис Самарас изглежда решен да избегне най-катастрофалния сценарий. А именно - предсрочни избори точно през летния сезон, ключов за туризма и гръцката икономика, усложнения по споразумението с кредиторите във възможно най-неподходящия момент за германския канцлер Ангела Меркел, малко преди парламентарния вот във федералната република през септември. Но дори и Самарас да се задържи, остава въпросът какво е способно да направи правителството му, след като не успя дори да реформира обществените медии, без да се разцепи.

## Каква поредна тв драма

Когато на 11 юни Самарас обяви, че закрива финансирането на държавата тв и радио оператор ERT, едва ли е предполагал, че това може да доведе до собственото му падане от власт. Двете леви партии в правителството - ДЛ и ПАСОК, настръхнаха не само срещу решението всички близо 2600 служители на ERT да бъдат незабавно уволнени, но и срещу начина на взимането му - еднолично от премиера, без никакъв дебат. Самарас бе принуден да предложи компромис - 1200 от тези служители да бъдат преназначени в новия, по-ефективен обществен опе-

ратор, който ще заработи през август. Това бе достатъчно да успокои ПАСОК, но не и ДЛ и нейният лидер Фотис Кувелис обяви, че оттегля министрите си и от тук нататък партията му ще подкрепя правителството избирателно, а не за абсолютно всичко.

„Ако не е самоубийство, това е такова самоосакатяване, което ще остави политическата система хронично нестабилна, независимо дали премиерът Самарас свика избори, или продължава да се крепи и върви с накуцване“, написа управляващият редактор на в. „Катимерини“ Никос Костандарас. Ма-

тематиката е на страната на премиера - неговата дясноцентристка партия „Нова демокрация“ и ПАСОК имат 153 представители в 300-местния парламент и обещания за подкрепа от няколко независими депутати. И може би най-силната гаранция срещу предсрочни избори е, че те не само са последното нещо, от което има нужда Гърция, но и никога от партиите в кабинета не би имала полза от тях. За ПАСОК е под въпрос дали изобщо ще събере нужните 3%, за да влезе в парламента, при „Нова демокрация“ има спад в подкрепата, ДЛ също пострада от участието си в уп-

равлението. Единствените, които могат да спечелят повече в сравнение с предишните избори, са крайнолявата СИРИЗА и ксенофобската „Златна зора“, вървящи нагоре в социологическите проучвания.

## Напрег и накъде

Същевременно ДЛ беше проблемна партньор, съпротивляващ се срещу свиването на раздутия публичен сектор, и сега за останалите две партии може да е по-лесно да действат. Но присъствието на малката формация беше важно чисто символично и осигуряваше легитимност на двете големи партии, обвинявани от мнозина за съсипването на Гърция. Така сега оттеглянето му отслабва кабинета.

„Нормално е хората да се питат: „Ако правителството не може да оправи дори обществените медии, без да се разпадне, какъв ли е шансът да успее да направи нужните промени в пенсионната система или трудовия пазар. Всъщност битката за реформиране на ERT е микросмос на проблемите на политиката по отношение на публичния сектор в Гърция“, казва пред „Капитал“ д-р Сотирис Парутис, професор по стратегически мениджмънт в Warwick Business School. Според него следващите няколко месеца ще са тест не само за гръцката политика, но и за икономиката. Първо, защото трусове във властта може да задушат и малкото крехки признаци на някакво възстановяване или поне за излизане от най-лошата фаза на кризата. И второ, политическият авантюризм би застрашил животоспасяващата кредитна линия от ЕС и МВФ.

Тези дни еврокомисарят по икономическите и валутни въпроси Оли Рен обясни, че много обича Гърция, но си пожелава срещи на финансовите министри на еврозоната, на които да не се говори за страната и едно лято, в което не се налага да се потушава поредната гръцка криза. По всичко изглежда, че няма да е това лято. ■ К



Андонис Самарас изглежда решен да избегне най-катастрофалния сценарий

СИМКА: REUTERS

Д-Р СОТИРИОС ПАРУТИС

ПРОФЕСОР В WARWICK BUSINESS SCHOOL

## Нужни са усилия за връщането на Гърция на бизнес картата

### Защо спорът за обществената медия ERT прерасна в политическа криза?

Освен политическите измерения на случая, свързани с различията между партиите в управляващата коалиция по въпроса за ERT и по други теми, интересни са и икономическите аспекти. Гръцки политици признаха, че от ЕС и МВФ са поискали реформи, които да покажат обрат в публичния сектор. След преговори е решено една от ключовите стъпки да е за промяна на идеята, че работните места в тази сфера са „до живот“, като това трябва да се случи със законодателни промени и с активно намаляване на броя държавни служители. Но все пак тези 2600 освободени служители на ERT са незначителен дял от работещите 650 000 в сектора и освен това в последните години радио и тв операторът работи на печалба. Сега изглежда, че целта на това решение е да сигнализира за бъдещи радикални реформи в публичния сектор в Гърция. **Какво бъдеще очаква правителството след оттеглянето на една от партиите?**

Останалите две партии твърдят, че имат намерение да изкарат пълен четиригодишен мандат. Но има опасност да се появи усещането за инерция.



### Как ще се отрази политическата нестабилност в Атина на изпълняването на споразумението с ЕС и МВФ?

ЕС и МВФ вече подчертаха, че политическата стабилност е необходимо условие за обещаните реформи да се случат в договорените срокове. Така че следващите месеци ще са тест не само за гръцката политика, но и за икономиката. Ако политиките не успеят да изградят нужния консенсус за прокарване на сериозни реформи, тогава няма да го има доверието, което е ключово за връщане на растежа.

### Има ли признаци на възстановяване в Гърция и може ли то да бъде задушено от политиката?

Да, има обнадеждаващи сигнали - рестартирането на ключови инфра-

структурни проекти, увеличеният туристически поток (тази година се очаква да достигне 17 млн. души), „двойното ребалансиране“ - на бюджетния дефицит и на този платежния баланс. Освен това през януари Атинската фондова борса бе обявена за най-добре представящата се в ЕС, през май агенция Fitch повиши рейтинга на Гърция от CCC до B- със стабилна перспектива, а данните показват, че миналата година преките чуждестранни инвестиции в страната са се върнали на предкризисните нива. Но въпреки това възстановяването още е крехко. И освен от политическа стабилност Гърция има нужда от по-добър план за растеж. Той би могъл да има три елемента - разхлабване на заложените фискални ограничения, за да се стимулират потреблението и инвестициите; създаване на заслужаващи доверие институции, например инвестиционна банка с международна подкрепа; насочване на повече инвестиции в индустрии с потенциал за растеж. Ще са нужни концентрирани усилия за връщането на Гърция на глобалната бизнес карта, но ако бъдат внимателно планирани, инвестициите в определени сектори могат да се окажат повратната точка за гръцката икономика.